

Розвиток інструментарію аналізу фінансової стійкості банківської системи на макро- та мікрорівнях

Виконали: студентки 5 курсу,
Шкальова О. С., Міночкіна К.В.
Керівник: доцент Криклій О.А.

Суми – 2015 рік

Мета

- вдосконалення забезпечення фінансової стійкості банків на основі комплексного підходу до її аналізу на макро- та мікрорівнях

Об'єкт

- фінансова стійкість банківської системи України на макро- та мікрорівнях

Предмет

- методичне забезпечення аналізу фінансової стійкості банківської системи України на макро- та мікрорівнях

Завдання

- оптимізація методичних підходів щодо аналізу фінансової стійкості банківської системи України;
- удосконалення методичних засад аналізу фінансової стійкості на мікрорівні;
- обґрунтування доцільності визначення критеріїв системної важливості банку з метою прогнозування кризових явищ

Алгоритм оцінки фінансової стійкості на макрорівні

вибір індикаторів, що доцільно включати до складу моделі

встановлення нормативних співвідношень між коефіцієнтами росту складових обраних індикаторів

визначення фактичних співвідношень між розрахованими значеннями коефіцієнтів росту показників

зіставлення нормативних і фактичних співвідношень між показниками

знаходження інтегральної оцінки як суми збігів фактичних співвідношень показників із нормативними, скоригованих на відповідні ваги

Динамічний показник фінансової стійкості банківської системи

$$Stab_{bs} = \sum_{i,j} g_{ij} * \sum_{i,j} k_{ij} NF_i$$

Оцінка ефективності

1 Рентабельність капіталу

2 Рентабельність активів

Оцінка ліквідності

3 Частка стійкої депозитної бази у сукупних зобов'язаннях, за виключенням міжбанківських кредитів

4 Рівень довіри до банківської системи

Аналіз достатності капіталу

5 Співвідношення капіталу і активів

6 Співвідношення капіталу і зобов'язань

Аналіз рівня ризику

7 Частка проблемних кредитів у кредитному портфелі

8 Стійкість до кредитного ризику

9 Частка кредитів в іноземній валюті в кредитному портфелі

10 Оцінка валютного ризику залучення коштів нерезидентів

11 Якість активів

Числові межі

Тип фінансової стійкості

0-0,25

низький

0,25-0,5

помірний

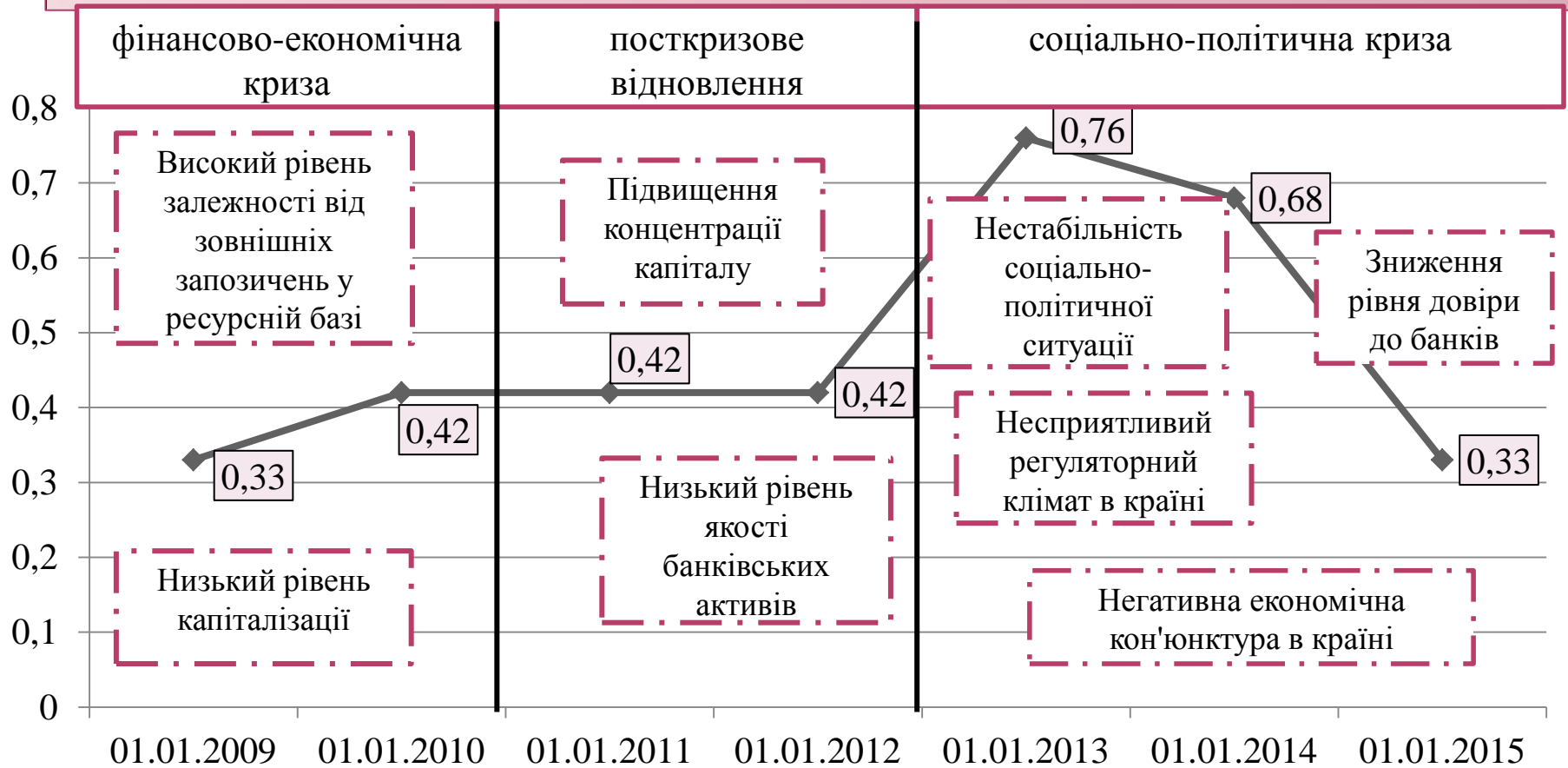
0,5-0,75

значний

0,75-1

високий

Значення динамічного показника фінансової стійкості банківської системи за період 01.01.2009–01.01.2015

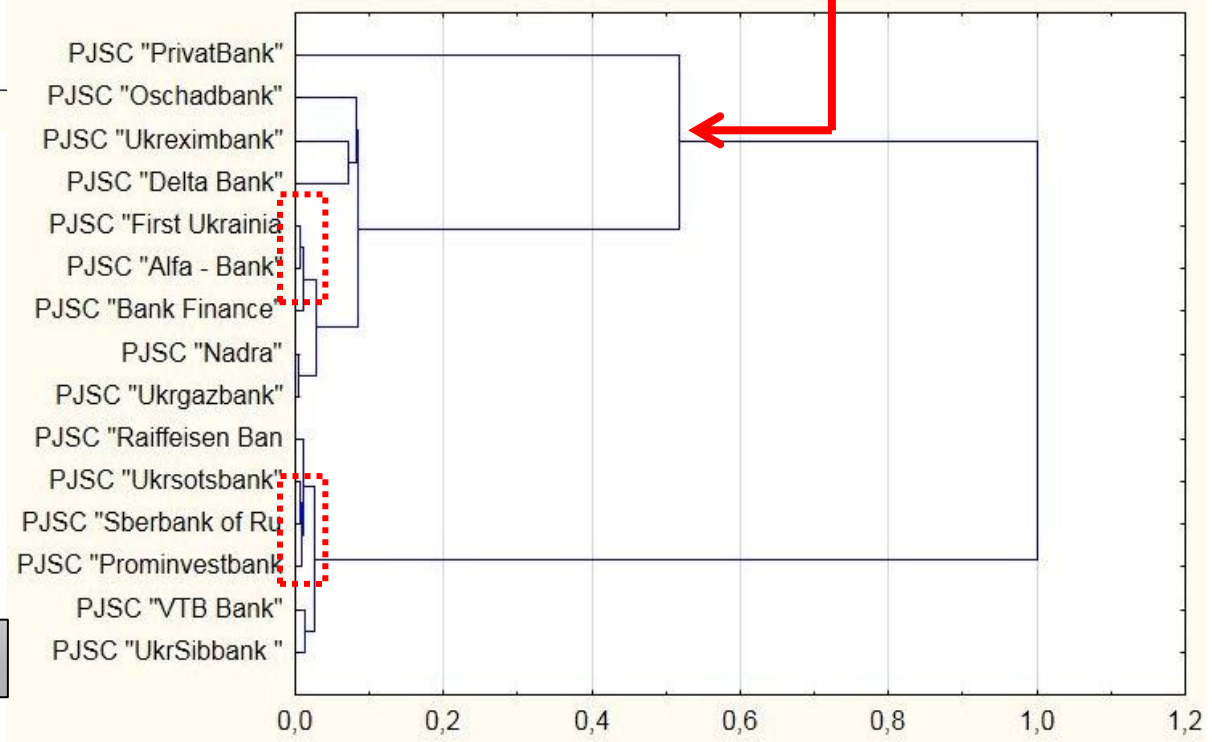
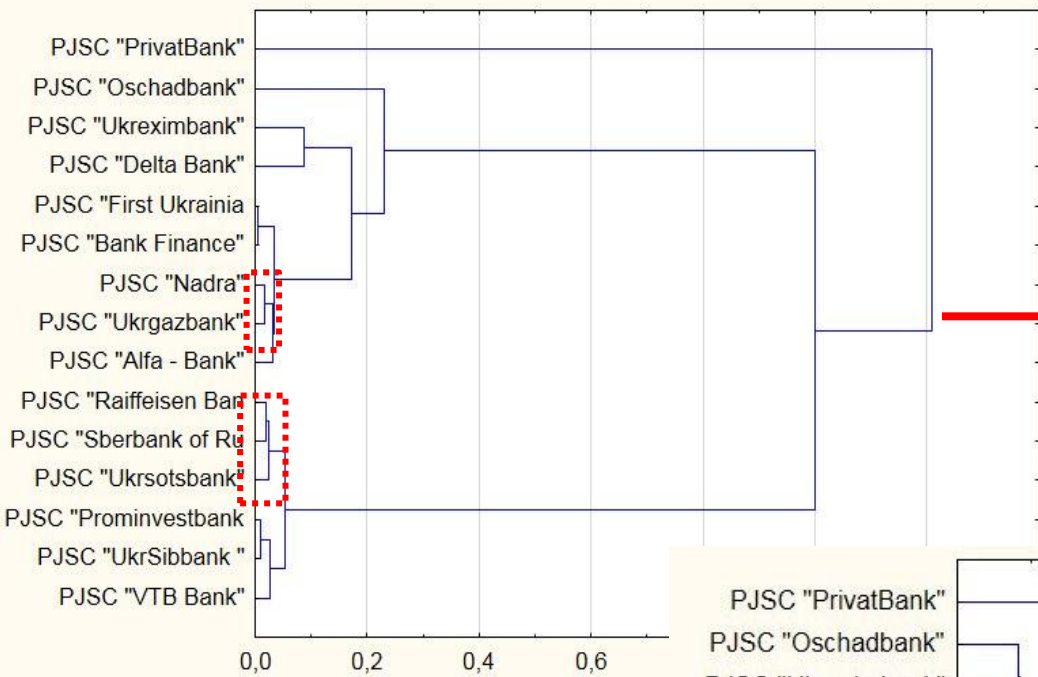
Станом на	Значення	Стиійкість
01.01.2009	0,333	загроза стійкості
01.01.2010	0,420	загроза стійкості
01.01.2011	0,420	загроза стійкості
01.01.2012	0,420	загроза стійкості
01.01.2013	0,760	стійка
01.01.2014	0,680	помірна
01.01.2015	0,333	загроза стійкості

Критерії системної важливості банків України

Категорія	№	Показники	Вага
Розмір	П1	Частка в активах банківської системи (активи банку до сукупних активів банківської системи)	12,5
	П2	Відношення активів банку до ВВП країни	12,5
Взаємопов'язаність	П3	Частка в зобов'язаннях перед фінансовими організаціями (зобов'язання банку перед фінансовими організаціями до сукупних зобов'язань перед фінансовими організаціями банківської системи)	8,3
	П4	Частка в вимогах до фінансових організацій (вимоги банку до фінансових організацій до сукупних вимог банківської системи до фінансових організацій)	8,3
	П5	Зобов'язання банку без урахування вкладів фізичних осіб до сукупних зобов'язань банку	8,3
Взаємозамінність	П6	Частка в коштах фізичних осіб (кошти фізичних осіб в банку до сукупних коштів фізичних осіб в банківській системі)	12,5
	П7	Частка в коштах юридичних осіб (кошти юридичних осіб в банку до сукупних коштів юридичних осіб)	12,5
Комплексність	П8	Цінні папери для торгівлі та продажу (обсяг портфелю торгових цінних паперів та цінних паперів на продаж банку до сукупного обсягу торгових цінних паперів та цінних паперів на продаж банківської системи)	12,5
	П9	Кошти фізичних осіб в банку до коштів Фонду гарантування вкладів фізичних осіб	12,5
Усього			100%

Апробація визначення ймовірності настання кризи з урахуванням критерію системної важливості для банків I групи в розрізі приналежності капіталу

Розподіл банків I групи за критерієм системної важливості з урахуванням приналежності капіталу станом на 01.01.2014

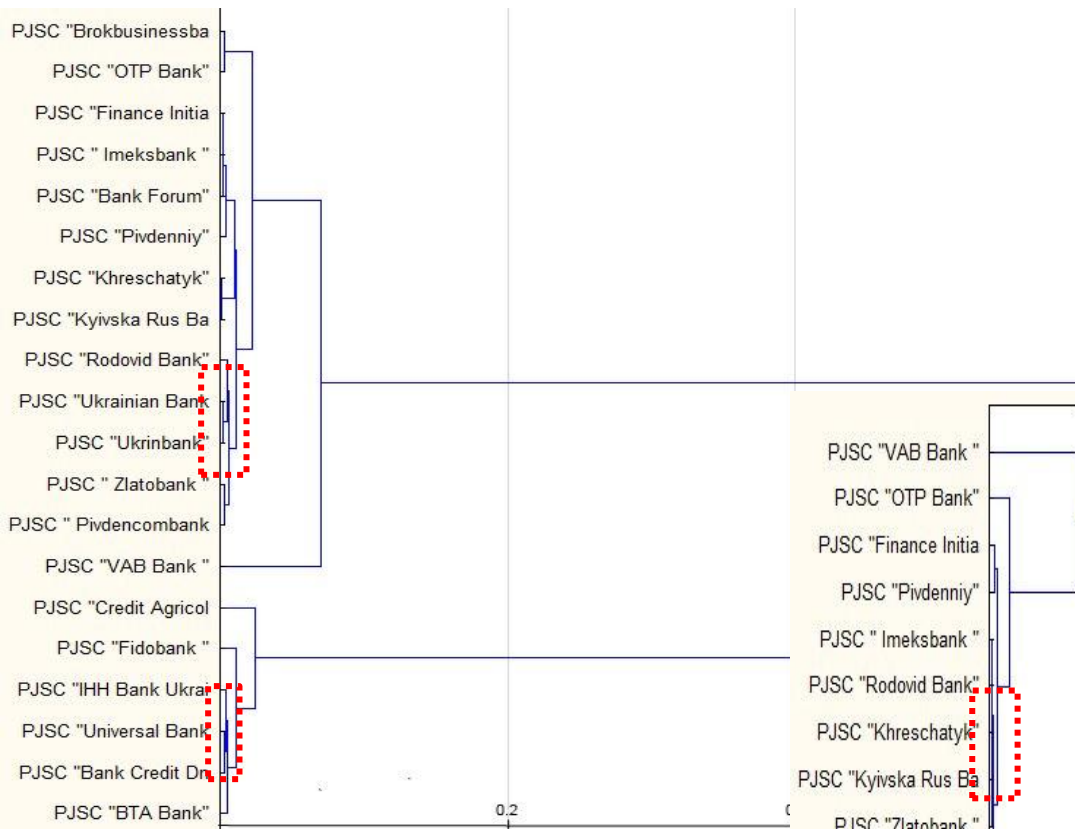

Розподіл банків I групи за критерієм системної важливості з урахуванням приналежності капіталу станом на 01.01.2015

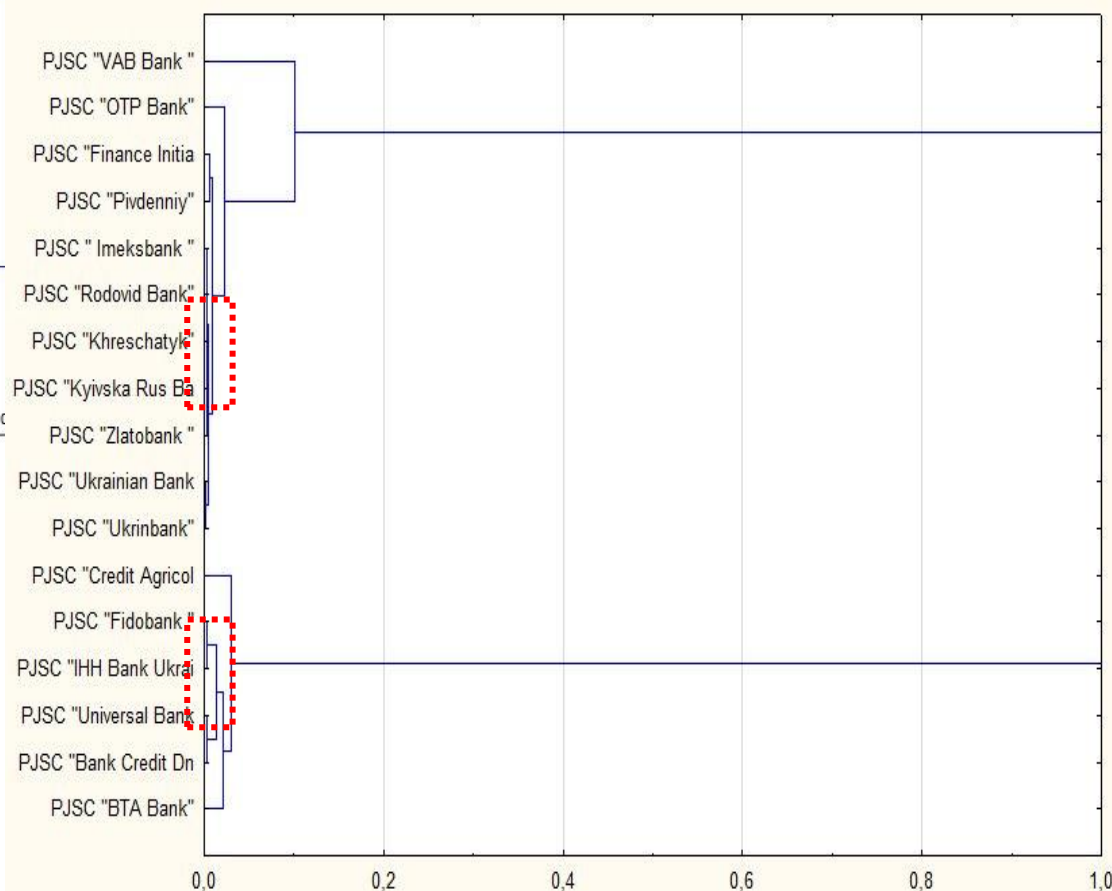
Матриця відстаней

Апробація визначення ймовірності настання кризи з урахуванням критерію системної важливості для банків II групи в розрізі приналежності капіталу

Розподіл банків II групи за критерієм системної значущості з урахуванням приналежності капіталу станом на 01.01.2014

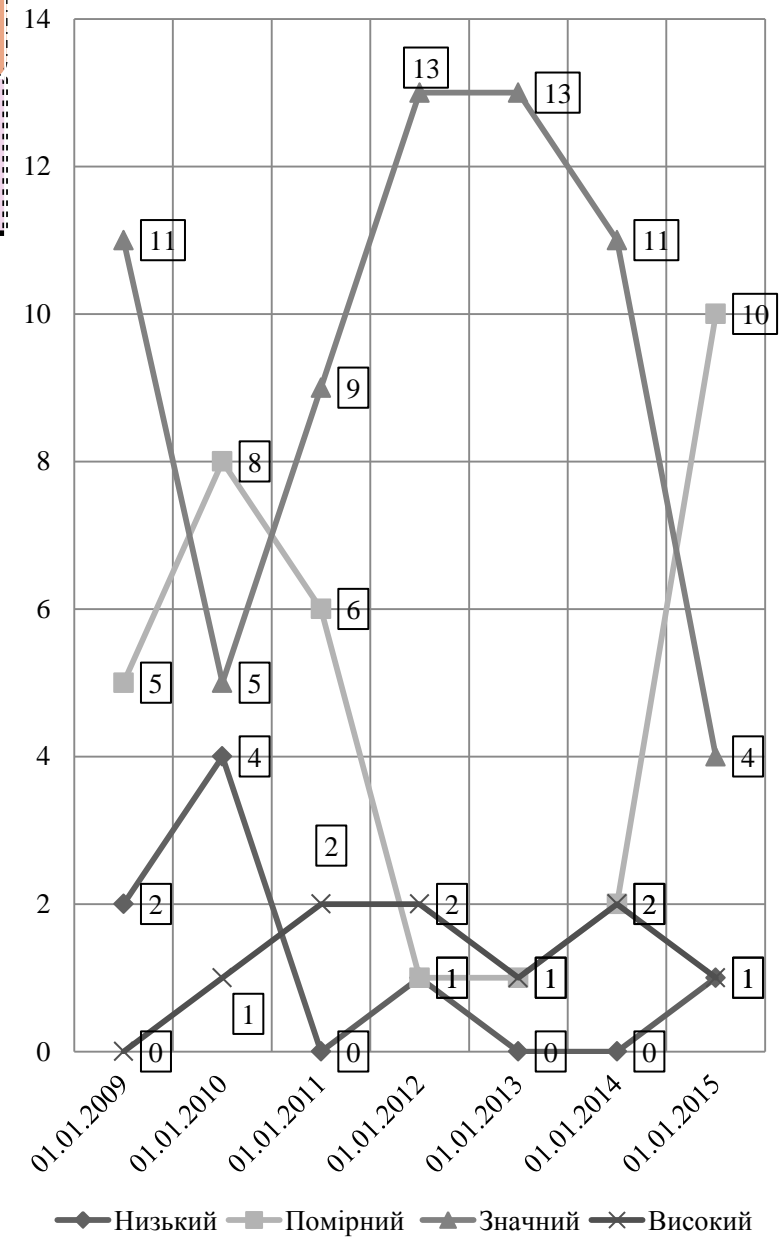
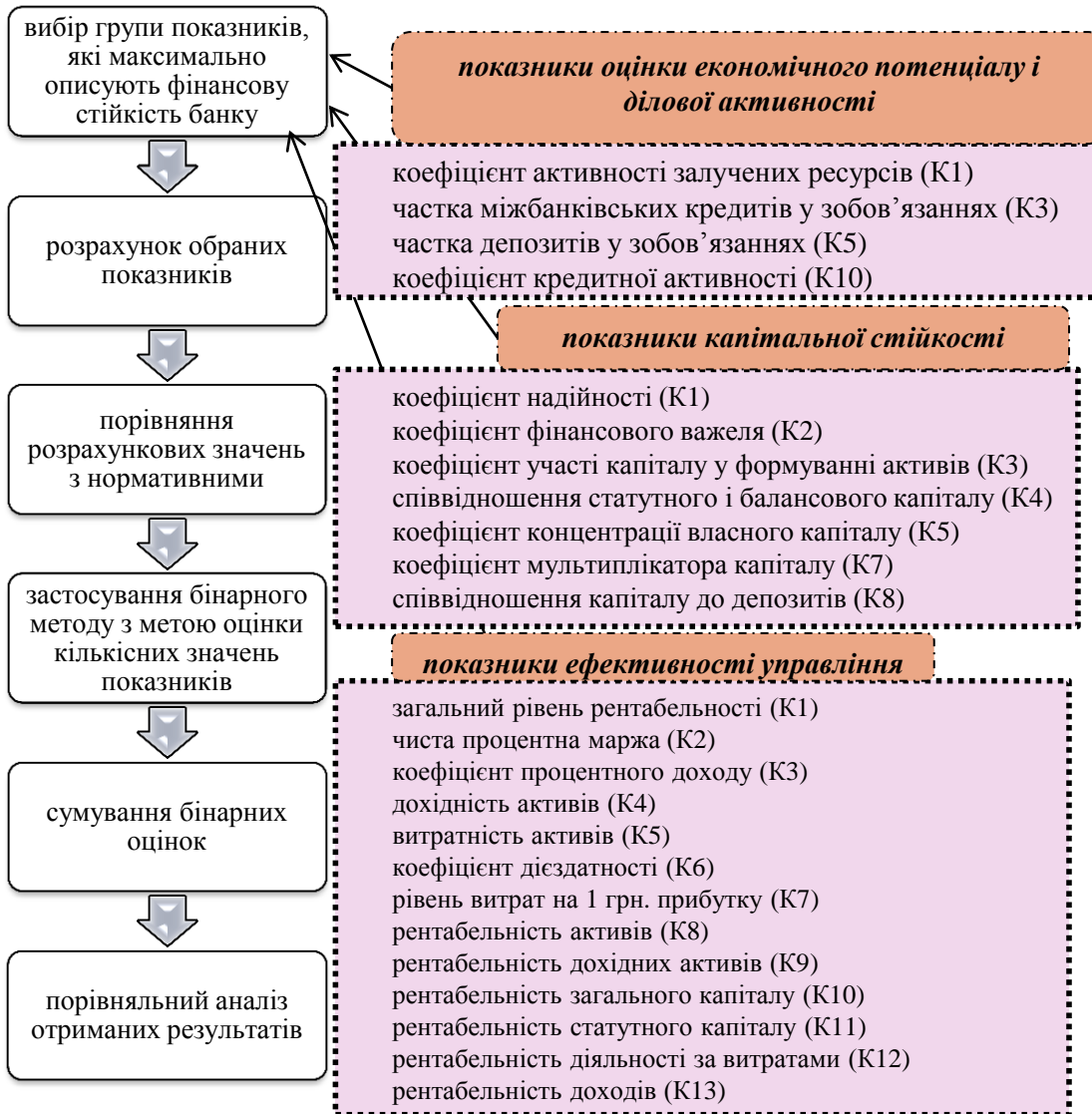

Розподіл банків II групи за критерієм системної значущості з урахуванням приналежності капіталу станом на 01.01.2015

Оцінка фінансової стійкості банків I групи (мікрорівень)

Динаміка кількісних змін банків залежно від зміни типу фінансової стійкості станом на 01.01.2009-01.01.2015

Інтервал оцінки (бали)	Тип фінансової стійкості
0-6	Низький
7-12	Помірний
13-18	Значний
19-24	Високий

Зміна фінансової стійкості банків I групи станом на 01.01.2009 – 01.01.2015

№п/п	Банк	Тип фінансової стійкості						
		Бали						
		01.01.2009	01.01.2010	01.01.2011	01.01.2012	01.01.2013	01.01.2014	01.01.2015
1	ПАТ КБ «Приват-банк»	Значний	Значний	Значний	Значний	Високий	Значний	Значний
		16	18	16	18	19	16	16
2	АТ «Укрексім-банк»	Значний	Значний	Значний	Значний	Значний	Значний	Помірний
		17	15	16	16	15	17	9
3	АТ «Ощадбанк»	Значний	Значний	Значний	Значний	Значний	Значний	Помірний
		16	15	15	16	15	17	8
4	ПАТ «Райффайзен Банк Аваль»	Помірний	Помірний	Значний	Значний	Значний	Значний	Помірний
		8	7	17	17	18	18	7
5	ПАТ «Укрсиббанк»	Помірний	Помірний	Помірний	Низький	Помірний	Значний	Помірний
		7	8	9	6	10	18	7
6	ПАТ «Укрсоцбанк»	Значний	Значний	Високий	Високий	Значний	Значний	Помірний
		18	17	19	19	16	17	8
7	ПАТ «Промінвест-банк»	Помірний	Помірний	Помірний	Значний	Значний	Помірний	Помірний
		7	8	11	18	18	10	11
8	ПАТ «ВТБ Банк»	Значний	Значний	Помірний	Значний	Значний	Помірний	Високий
		16	16	8	16	16	9	19
9	ПАТ «Альфа-Банк»	Значний	Помірний	Значний	Високий	Значний	Високий	Низький
		16	10	17	20	17	19	6
10	ПАТ «Надра»	Низький	Помірний	Низький	Значний	Значний	Значний	Помірний
		5	5	18	17	17	16	9
11	ПАТ «Фінанси та кредит»	Помірний	Помірний	Помірний	Помірний	Значний	Значний	Помірний
		7	7	7	8	15	16	10
12	ПАТ «ПУМБ»	Значний	Помірний	Значний	Значний	Значний	Високий	Значний
		18	10	17	17	18	19	14

Висновки

З метою визначення ймовірності настання банківської кризи та її впливу на фінансову стійкість банків було запропоновано визначення показника системної важливості для кожного окремого банку. Він відображає рівень впливу діяльності окремої установи на загальний стан системи, тобто характеризує негативний вплив, який спричинить на банківську систему порушення фінансової стійкості окремого банку.

Для аналізу фінансової стійкості на мікрорівні було використано коефіцієнтний метод, за допомогою якого можна всебічно та детально охарактеризувати діяльність банку, а також визначити специфічні особливості його діяльності. З метою усунення недоліку коефіцієнтного методу автором здійснено оцінку фінансової стійкості банків I групи за розробленим алгоритмом станом на 01.01.2009 – 01.01.2015 шляхом розрахунку інтегрального показника.

Отже, в результаті проведеного дослідження визначено, що для формування достатнього рівня фінансової стійкості банківської системи:

- на макрорівні: зважаючи на значну залежність фінансової стійкості банків від стану операційного середовища банківської системи, необхідно сформувати комплекс заходів на державному рівні, що дозволять компенсувати негативний вплив зовнішніх загроз;
- на мікрорівні: аналізуючи стан внутрішнього середовища діяльності банку, варто сформувати комплекс заходів, спрямованих на нарощення капітальної бази, забезпечення якісного та збалансованого управління активами та зобов'язаннями, а також підвищення рівня прибутковості та підтримку достатнього рівня ліквідності.

ДЯКУЄМО ЗА УВАГУ !